

Interview met Harry Cuijpers van Natuurlijk Asselt

Annelies Hermans

Zoon Jan doet open; Harry is buiten.
Eerst vanzelf een uitgebreide rondleiding door de natuurtuin eindigend op de houten vlonder bij de vijver.

Er is thee, met vlaai van zijn verjaardag. Dus alsnog proficiat, Harry!

Hoe zou jij jezelf voorstellen, waar ben je geboren en opgegroeid?

Geboren en getogen in Velden, toen nog gemeente Arcen en Velden. Mijn vrouw Annie komt uit Lomm. Als boerenzoon en als dochter van een boomkweker zijn wij absoluut geen stadsmensen. We leerden elkaar kennen op de Havo in Venlo. We hadden deels dezelfde fietsweg. We woonden enkele jaren samen in een gezellig flatje in Venray, waar Annie werkte als verpleegkundige.

Vertel ons iets over je gezin en woonsituatie

Annie werkt nu parttime in het St. Franciscus hospice in Weert. Onze drie kinderen zijn volwassen. Jan woont nog thuis, Ben en Marie zijn uitgevlogen.

Sinds 1988 wonen we in Asselt in een vrijstaande woning uit 1933 met een grote tuin. Een lot uit de loterij.

Was je als kind al graag buiten?

Ik heb een oudere broer en een jongere zus. Mijn broer hielp graag mee op de boerderij. Ik kon mijn eigen weg gaan. Niet per se buiten. Lego, cowboy en indianen, of hutten graven en/of timmeren. Vaak creëerde ik mijn eigen fantasie-omgevingen. Toen ook al.

Op de overgang basisschool/voortgezet onderwijs begon ik interesse voor tuinieren te krijgen. Een deel van de kippenren mocht ik omvormen tot een tuintje. Compleet met vijver en waterplanten uit het moeras naast onze weilanden in 'het Brook'. Later mocht ik zelfs de zwarte kippen bij de witte kippen doen, zodat een h ele kippenren tuin kon worden.

Vakantiewerk op de boomkwekerij van mijn oom zorgde ook voor groene vingers.

Mijn passie voor natuur werd gewekt door de meesjes in mijn tuintje en later als lid van natuurstudie vereniging 'Strix Aluco'. Nu onderdeel van IVN Maasduinen.

Welke opleidingen heb je zoal gevolgd?

Na de Havo had ik geen zin meer in boekenwijsheid. Ook wilde ik nog niet onder moeders vleugels vandaan. Er volgden twee mooie jaren aan de Middelbare Tuinbouwschool in Venlo, richting aanleg en onderhoud van tuinen. Via de Hogere Bosbouwschool in Velp wilde ik vervolgens het natuurbeheer in. Helaas, geen plek. Het werd vier jaar Boskoop, de Rijks Hogere School voor Tuin- en Landschapsinrichting (later opgegaan in Hogeschool van Hall Larenstein). Ik koos een landschapsbouwopdracht als afstudeerscriptie. Al speurend kwam ik de Duitse term 'Renaturierung' tegen. Dit greep mij. Van gecultiveerd weer iets natuurlijks maken.

Toen de oproep voor het vervullen van militaire dienstplicht in de bus viel, besloot ik gebruik te maken van de mogelijkheid om op basis van de wet gewetensbezwaarden een alternatieve dienstplicht te vervullen. Bij de gemeente Roermond vond ik een plek. Later werd dit omgezet in een regulier dienstverband, waarna ik bijna 25 jaar ambtenaar groen, natuur en landschap was. Trots ben ik op het mogen opstarten van begrazing met schapen als vorm van (natuurlijk) groenbeheer rond de hockeyvelden in Hammerveld en de oevers van Roer en Hambeek. De Wassum van Sjraar van Beek, nu ook actief op de Beatrixhoeve, bleek een geschikte partner. Ook mijn bijdrage aan het Roermonds Natuur- en Milieuoverleg heb ik als positief ervaren. Toch begon de schoen van ambtenaar te wringen. Het opboxen tegen economische belangen bij het streven naar een groene leefomgeving viel steeds zwaarder, met een sabbatical pelgrimstocht op de fiets naar Santiago de Compostella tot gevolg.

In 2007 ben ik afgezwaaid bij de gemeente Roermond. Ook lid geworden van Wilde Weelde, een vakvereniging van bedrijven, verspreid door heel Nederland, die milieubewust werken aan een natuurrijke omgeving vanuit een ecologische visie. Daar de opleiding Elyseum, ecologisch hovenier gevolgd. Vooral leren kijken. Natuur en landschap beleven geeft een ander soort kennis dan teksten en plaatjes. Om de veertien dagen werd een inspi-

rerende plek bezocht, in eigen land. Verder kreeg je thuisopdrachten. Met onze eigen tuin als experimenteel gebied sneed het mes aan twee kanten! Ook onze mooie omgeving bleek een prachtige inspiratiebron. Waar vind je nog stukjes ongerepte oer-natuur met oorspronkelijke beplanting. Laten we de plekjes maar geheim houden.

Hoe kwam je op het idee van de natuurtuin, waar begon je, had je hulp?

De achtertuin was honderd bij vijftien meter, na de ruilverkaveling werd deze honderd bij dertig. Er waren wat fruitbomen, een boswilg (waar de kas omheen werd gebouwd) en een verwilderde moestuin. Tja, en toen? Ik ben een luie hovenier, had geen zin in schoffelen en gazon maaien. Saai!

Ik behandel de natuur liever als partner dan als tegenstander. Mijn eerste aankoop: een stevige grasmaaier! Het maaisel werd verbrand. Dit zorgde voor verschraling. Hoog gras veranderde in lager gras met kruiden zoals klavers. Ik kocht inheemse wilde bloemenzaden bij de Cruydt Hoeck, zaaide ze op molshopen. De eerste Dagkoekoeksbloem was een feest.

Hulp heb ik gehad van vrienden en bekenden. Ook leerlingen van het voortgezet vrijeschoolonderwijs hebben regelmatig geholpen. Verder een groepje via een GGZ-instelling. Werken in het groen geeft veel ontspanning.

Heb je ook een reguliere baan?

Sinds 2007 niet meer. Toen startte ik het zzp bedrijfje Natuurlijk Asselt, groenadvies, natuurtuin. Ook kanotochten zorgden voor een deel van mijn inkomen. Verder heb ik tijdelijk voor FREE Nature en ARK Natuurontwikkeling gewerkt, o.a. in Kempenbroek. Ook heb ik landschapselementen en ommetjes ontworpen en aangelegd en onderhouden. Dit hier in Asselt, maar ook in Kempenbroek.

Recentelijk heb ik de binnentuin van het kantoor (verbouwde hoeve) van Stichting het Limburgs Landschap mogen ontwerpen.

Na een periode van ziekte richt ik mij nu voornamelijk op verhuur van kano's, kanotochten op aanvraag en de natuurtuin. Leuk dat het vlaggetje aan de weg en het bordje 'natuurtuin open' al voldoende is om bezoekers te trekken. Een stimulans voor de 'beheerder'.

Lagen er struikelblokken op je pad, hoe loste je dit op?

Ik ging er van uit dat het ontwikkelen van de natuurtuin een maatschappelijk doel diende. Diverse pogingen om subsidie te krijgen strandden echter. Te klein en economisch niet relevant om in aanmerking te komen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen subsidies en met het stempel 'ondernemer' vallen ook de subsidies waar vrijwilligers en natuurbeschermingsorganisaties voor in aanmerking komen, af.

Dus aanvankelijk was de realisatie van de natuurtuin vooral een klus voor tussendoor. Nu de pensioenleeftijd nadert, kan ik het mij veroorloven om hier vooral mee bezig te zijn. Van mei tot en met

september is de tuin open op woensdagen en in het weekeinde. Van 10:00 tot 17:30 uur. Ook voor degenen die gewoon ergens even willen zitten niksen. In de grote kas is een hoekje met koffie of thee tegen een geringe vergoeding, en er zijn boeken. Morele steun heb ik ondervonden van het boekje 'Het geluk van het genoeg' van de Fransman Pierre Rabhi. Dit verklaarde een groot deel van mijn frustraties en gaf de rust om mijn gevoel te volgen.

Hoe deel jij je bevindingen en ervaringen met anderen, buiten de rondleidingen in 'Natuurlijk Asselt'? Tot nu toe is dit het enige. De hoop is dat vooral

het beleven van de tuin de ogen doet openen. Bij de entree is een plattegrondje met uitleg over de tuin beschikbaar. Wellicht ontstaat er in de toekomst een soort samenwerking met bijvoorbeeld Yuverta (vroeger Citaverde) Roermond. Jonge aankomende hoveniers de mogelijkheden van meer natuurlijk groen schetsen is een mooie opdracht. Voor nu heb ik echter nog voldoende werk aan het afronden van onze tuin.

Hoe kwam je erbij om stenen, hout, glas en ijzer te verwerken in deze landelijke omgeving; waar haal je de spullen vandaan ?

Hergebruik valt onder Ecologisch Tuinieren. Dit zit als het ware in het DNA van Wilde Weelde-leden. Voorbeelden zoals het bouwen van stapelmuren van o.a. stenen en dakpannen, wat je hier op diverse plekken ziet, heb ik gezien op veel van de plekken die we met de opleiding Elyseum hebben bezocht. Materialen zijn vaak gratis, ook via Marktplaats. Wat anderen weggooien, levert mij unieke bouwstenen!

Interessant is ook hoe de natuur de bouwsels op

den duur overwoekert. Ook onze wandeltochten naar Santiago de Compostella leverden inspiratie voor onze tuin.

Wat wil je op korte termijn realiseren en wat is je uiteindelijke doel?

Er staat een 'vat-kachel', dat wordt de vuurplek. Ook een rotswand met zon-planten en een water-valletje wil ik in de kas nog realiseren. Verder moet een composttoilet nog worden gerealiseerd.

Genoeg om lekker bezig te blijven. In de hoop dat geïnteresseerden blijven komen, een kleine bijdrage geven en mogelijk inspiratie opdoen voor hun eigen tuin. Wanneer iemand enthousiast is en thuis of elders iets dergelijks wil maken, zal ik met plezier helpen om dat te realiseren!

Hoe zie jij jezelf over tien jaar, heb je speciale wensen voor de nabije toekomst, voor jezelf en je gezin, is er iemand die het stokje overneemt?

Geen concrete wensen, wel de hoop nog lang 'lui te tuinieren', mits fysiek haalbaar. Wat er later met Natuurlijk Asselt gebeurt, laat ik aan het toeval, het universum over. Regeren over mijn graf ga ik niet doen.

Hoe ziet jouw/jullie leven eruit zonder bezigheden in en rond huis en tuin, is er tijd voor andere hobby's?

We fietsen graag en we wandelen graag. Ook pakken we zelf nog wel eens de kano, voor een tochtje op de Asseltse Plassen. Er is in en om Asselt veel om van te genieten. Onze vakanties, steeds in oktober, worden besteed aan het lopen van delen van de pelgrimsroutes naar Santiago de Compostella. Bezoekjes van en aan onze kinderen zijn ook erg waardevol.

Wil je zelf nog iets toevoegen?

Het was erg leuk om jouw vragen te beantwoorden, elke vorm van belangstelling voor 'Natuurlijk Asselt' is welkom in de hoop dat ook andere mensen, buiten toevallige voorbijgangers, deze oase van rust weten te vinden en ervan meepikken wat ze nodig hebben. Tip; zoek een leuk zitplekje en laat de tuin op je inwerken. Of laat je (klein)kinderen de kruipdoor/sluipdoor-paadjes ontdekken. Ook de geitjes en de zebrevinkjes zijn leuk.

Harry, heel erg bedankt voor de rondleiding, je enthousiaste, boeiende verhalen. Laat het jou en jullie goed gaan, in alle opzichten.

Filmpje: TV uitzending 13 oktober 2021, te vinden op de site van L1-L1 gemist -Natuur en zo- Natuurtuin in Asselt, duur: bijna 5 minuten.
Voor nadere info: www.natuurlijkasselt.nl.